

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1*

PARTICIPATORY MANAGEMENT TO SOLVE THE PROBLEM OF
LEARNING DECLINE IN STUDENTS OF THE VACHIRAPRAKAN SCHOOL
GROUP UNDER THE JURISDICTION OF KAMPHAENG PHET PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

เกรียงไกร สุขชา¹ และ จารุวรรณ แก่นทรัพย์²

Kreangkrai Sukkha¹ and Jaruwon Gansub²

¹⁻² วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

¹⁻² Northern College, Thailand

Corresponding Author's Email: krufirst.020433@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 2) เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ประชากรและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 110 คน รวม 128 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดจำนวน 104 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วม ตัดสินใจ อยู่ในระดับ มาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับ มาก 2. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

* Received 29 September 2025; Revised 6 October 2025; Accepted 10 October 2025

ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 5 ด้าน มีแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ 42 แนวทาง

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้, สถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) study the state of participatory management in addressing learning regression at Wachiraprakarn School Group, under the Office of the Primary Educational Service Area, Kamphaeng Phet Area 1; and 2) identify approaches to promote participatory management in addressing learning regression at Wachiraprakarn School Group, under the Office of the Primary Educational Service Area, Kamphaeng Phet Area 1. The population and data sources used in this research included 10 school directors, 8 school board members, and 110 teachers and educational personnel, totaling 128 participants. The total sample size for this research was 104 participants. Questionnaires and interview forms were used as tools. Data were analyzed using percentages, means, standard deviations, and content analysis.

The results of the research revealed that: 1. The state of participatory management in addressing learning regression at Wachiraprakarn School Group. The overall and individual learning achievement of the Wachiraprakarn School Group under the Office of the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area 1 was at a high level. When considering each aspect in order from highest to lowest average, the highest average was Area 1, Decision-Making Participation, at a high level. The lowest average was Area 2, Operational Participation, at a high level. 2. Participatory Management Approaches to Resolving Learning Regression at the Wachiraprakarn School Group under the Office of the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area 1. It was found that out of all five aspects of participatory management, 42 participatory management approaches were used to resolve learning regression.

Keywords: Participatory Management, Learning Regression, Schools

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อวิถีชีวิตของประชากรทั่วโลกเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่เริ่มมีการแพร่ระบาดครั้งแรก ที่มณฑลหูอันประเทศจีน ในปลายปี 2562 และได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้ป่วยติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมากภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว กรมควบคุมโรค (2563 : 1) ให้ข้อมูลว่า องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศชื่อที่ใช้เรียกอย่างเป็นทางการของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ว่า โควิด-ไนน์ทีน ซึ่งย่อมาจากคำว่า โครนา ไวรัส และดีซีส(Disease) ที่แปลว่าโรคภัยไข้เจ็บ รวมทั้งเลข 19 ซึ่งแสดงถึงปีที่มีการรายงานการแพร่ระบาดครั้งแรก แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการพัฒนาวัคซีนและการรักษาที่ช่วยลดความรุนแรงของโรค แต่ไวรัสโควิด-19 ยังคงมีการกลายพันธุ์และแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ประชาชนควรปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน เช่น การสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ และรักษาระยะห่างทางสังคม เพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของโรค

ในด้านการศึกษา อันเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ก็ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์นี้อย่างไม่ทันตั้งตัว สถานศึกษาเกือบทั้งระบบจำเป็นต้องประกาศปิดการเรียนการสอนโดยไม่ได้มีเตรียมการ พงศ์ทัต วณิชานันท์ (2563 : 202) กล่าวถึงรายงานของ UNESCO ว่าประเทศทั่วโลกได้ทำการปิดสถานศึกษาและโรงเรียนทั่วประเทศ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน หรือ มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมดทั่วโลก การแพร่ระบาดของโควิด-19 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อด้านการศึกษารุนแรงในหลายๆ ด้าน ดังนี้ 1. การปิดโรงเรียนและสถาบันการศึกษา การระบาดของโควิด-19 ทำให้หลายประเทศต้องปิดโรงเรียนและสถาบันการศึกษาเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส 2. การเรียนออนไลน์ สร้างความท้าทายในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและเทคโนโลยีของนักเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีทรัพยากรจำกัด เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตที่ไม่เพียงพอ นักเรียนบางคนยังคงมีปัญหาในการปรับตัวกับการเรียนทางไกล เนื่องจากการขาดการปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน 3. ผลกระทบต่อการสอบและการประเมินผล การสอบและการประเมินผลต่างๆ ถูกปรับเปลี่ยน การประเมินผลการเรียนบางครั้งไม่สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานที่คุ้นเคย ทำให้เกิดความไม่แน่นอนในการประเมินความสามารถของนักเรียน 4. ผลกระทบด้านจิตใจและสุขภาพจิต การเรียนออนไลน์และการขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูทำให้เกิดความรู้สึกเครียดและวิตกกังวลในเด็กและเยาวชน 5. ช่องว่างทางการศึกษาที่กว้างขึ้น โควิด-19 ทำให้ช่องว่างทางการศึกษา (Educational gap) ยิ่งกว้างขึ้น เนื่องจากนักเรียนที่มีทรัพยากรไม่เพียงพอในการเข้าถึงการศึกษาออนไลน์ จะได้รับผลกระทบมากกว่า ความไม่เสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาทำให้กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือพื้นที่ชนบทเสียโอกาสในการเรียนรู้ 6. การปรับตัวในระยะยาว แม้ว่าในปัจจุบันสถานการณ์โควิด-19 จะคลี่คลายลงไปบ้าง แต่การเรียนออนไลน์และการใช้เทคโนโลยีใน

การศึกษาได้กลายเป็นส่วนสำคัญของระบบการศึกษาในหลายประเทศ ซึ่งทำให้ระบบการศึกษาทั่วโลกต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในเรื่องของเทคโนโลยีและการรับมือกับผลกระทบทางจิตใจของนักเรียน

ตามที่ ปิยะวรรณ ปานโต (2563 : 2) ได้กล่าวว่า รัฐบาลได้มีการออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเกือบทุกพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ห้ามใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภทเพื่อจัดการเรียนการสอน เว้นแต่เป็นการดำเนินการสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกนโยบายเร่งด่วนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ และปรับรูปแบบวิธีการสอนเพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565 : 2) กล่าวถึงการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านว่าได้กำหนด รูปแบบการเรียนเพื่อทดแทนการเรียนการสอนแบบปกติ ได้แก่ ON-AIR, ONLINE, ON-DEMAND, ON-HAND และ ON-SITE ทั้งนี้ โรงเรียนจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบใดก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียนนั้นๆ และเพื่อให้การศึกษาดำเนินต่อไปได้ ทำให้ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อนโยบายที่เกิดขึ้น จากการเรียนปกติในชั้นเรียน เป็นการเรียนรู้ที่บ้าน และการเรียนรู้ส่วนบุคคลโดยเน้นการใช้เทคโนโลยี หรือ การเรียนแบบออนไลน์เข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น นโยบายทางการศึกษาของไทยไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมหรือมีแผนที่จะรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ เมื่อทำการเปรียบเทียบ การเรียนการสอนแบบปกติในชั้นเรียนกับรูปแบบที่รัฐกำหนดขึ้น พบว่า ยังมีประสิทธิภาพไม่เท่ากับการเรียนในห้องเรียน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยะวรรณ ปานโต (2563 : 2) กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีฐานะยากจน ครอบครัวไม่มีรายได้มากพอที่จะสนับสนุนสื่อการเรียนต่างๆ หรือบางโรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบททางไกลไม่มีระบบอินเทอร์เน็ตหรือไฟฟ้าเข้าถึง จึงทำให้เด็กเหล่านี้เสียโอกาสทางการเรียนรู้ นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565 : 1) ยังระบุอีกว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดผู้ปกครองในการให้การแนะนำหรือกำกับติดตามการเรียน เนื่องจากผู้ปกครองต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ในขณะที่บุตรหลานต้องเรียนด้วยตนเองอยู่ที่บ้าน อาจทำให้ผู้เรียนไม่สนใจต่อการเรียนในรูปแบบที่ได้จัดขึ้นจึงส่งผลการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เป็นไปอย่างยากลำบากจึงเป็นที่มาของปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) ประกอบด้วย วิธีเชิงปริมาณ และวิธีเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้วิจัยในขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 110 คน ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 รวม 128 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน และจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา 86 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 104 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .979

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ถึงกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากนั้น

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 104 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ : 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภองาว เพชร เขต 1 ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ ช่วงค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00, 3.50 – 4.50, 2.51 – 3.50, 1.51 – 2.50, และ 1.00 -1.50 หมายถึง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 120-123)

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภองาว เพชร เขต 1

1. กลุ่มแหล่งข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน จากการเลือกแบบเจาะจงและมีคุณสมบัติดังนี้ 1) กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีบัณฑิต มีประสบการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวิจัยไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน 2) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทบัณฑิตที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน และ 3) กลุ่มผู้มีความรู้ด้านภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทบัณฑิตที่เกี่ยวข้อง มีประสบการณ์เรื่องของการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และเครื่องบันทึกเสียง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ตามประเด็นในการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยการจดบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์และบันทึกเสียง จนครบทั้ง 9 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปเป็นแนวการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภองาว เพชร เขต 1

ผลการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวม

ด้าน ที่	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	4.30	0.58	มาก
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	4.25	0.59	มาก
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย	4.30	0.57	มาก
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.29	0.62	มาก
5.	ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.29	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย		4.27	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ($\bar{X}=4.27$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ($\bar{X}=4.30$, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.57) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.29 ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.62) ด้านที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.29 ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.60) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ($\bar{X}=4.25$, S.D. = 0.59)

2. ผลการวิเคราะห์การหาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ มี 5 ด้าน มี 42 แนวทาง พิจารณารายด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีแนวทางการพัฒนา 9 แนวทาง ดังนี้

1) เปิดเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านปัญหาการเรียนรู้ 2) ร่วมกันตัดสินใจเรื่องการแบ่งชั้นเรียนใหม่ 3) ให้ครูผู้สอนแต่ละวิชามีส่วนร่วมในการออกแบบตารางเรียนที่เหมาะสม 4) คำนึงถึงความสมดุลระหว่างวิชาหลัก วิชาเสริม และกิจกรรมพัฒนาทักษะ 5) รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ตารางเรียนตอบสนองความต้องการจริง 6) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมเสนอช่วงเวลาที่เหมาะสม 7) ใช้ระบบโหวตหรือแบบสอบถามออนไลน์ 8) ตั้งกลไกให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองร่วมกันสะท้อนผลลัพธ์ของการปรับตารางเรียน 9) ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลมาเป็นฐานในการปรับปรุงแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีแนวทางการพัฒนา 8 แนวทาง ดังนี้

1) จัดทำสื่อหลายระดับ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง 2) ใช้สื่อที่มีความหลากหลาย 3) ใช้การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจหาจุดอ่อนของผู้เรียน 4) พัฒนาแบบฝึกหัดเฉพาะด้าน 5) ใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันการศึกษา เกมการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ 6) กระตุ้นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน 7) ครูสามารถปรับสื่อให้เหมาะกับบริบทของห้องเรียน 8) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการนำสื่อหรือแบบฝึกหัดไปใช้ที่บ้าน

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย มีแนวทางการพัฒนา 8 แนวทาง ดังนี้

1) เพื่อระดมความคิดเห็นในการกำหนดเวลา รูปแบบ และวิธีการจัดสอนเสริม 2) สร้างความเข้าใจร่วมกันว่าเป้าหมายคือการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน 3) ใช้ผลการสอบและการประเมินรายบุคคล เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนตามจุดอ่อน 4) กำหนดเนื้อหาช่วยสอนเสริมให้ตรงกับความต้องการจริงของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม 5) หลีกเลี่ยงการจัดตารางที่กระทบต่อวิชาหลัก 6) อาจจัดในรูปแบบหลังเลิกเรียน วันหยุด หรือออนไลน์ 7) ครู นักเรียน และผู้ปกครองร่วมสะท้อนผลการเรียนเสริมเป็นระยะ 8) นำข้อมูลมาปรับปรุงรูปแบบ วิธีการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีแนวทางการพัฒนา 10 แนวทาง ดังนี้

1) นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนสอบ แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน มารวมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเพื่อหาแนวทาง 2) เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ 3) ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ 4) ทำหน้าที่แลกเปลี่ยนข้อมูลและมุมมอง 5) เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มผู้เรียนระดับชั้น หรือช่วงเวลา 6) หาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น วิธีการสอน ความถี่ในการเข้าเรียน หรือปัจจัยรอบครัว ที่ส่งผลต่อภาวะถดถอย 7) จัดทำแผนสอนเสริมรายกลุ่มหรือรายบุคคล 8) ปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อที่สอดคล้องกับผู้เรียน 9) ติดตามผลการปรับปรุง 10) นำข้อมูลเหล่านั้นกลับมาวิเคราะห์ซ้ำ

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีแนวทางการพัฒนา 7 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนการเรียนรู้ 2) ครูร่วมกับผู้ปกครอง และหน่วยงานสนับสนุนทางการศึกษา วางแผนช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) ใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง 4) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ศิษย์เก่าหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก มาร่วมจัดกิจกรรมเสริม 5) เพื่อเพิ่มแรงบันดาลใจ และขยายโอกาสการเรียนรู้ให้นักเรียน 6) มีระบบรายงานผลการพัฒนาของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ 7) นำข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาให้ความสำคัญในการเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อที่จะช่วยกันแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Davis (1981 : 160-165) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมนั้นเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ด้านจิตใจและอารมณ์ที่มากกว่าการกระทำเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือของบุคลากรในการรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ยังไปสอดคล้องกับทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA ของ Deming (2004) ที่กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ทิศบุตร (2565 : 4 - 68) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงาน เป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นความสำคัญในการร่วมตัดสินใจ เพราะในการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะต้องอาศัยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น จากหลายฝ่ายเพื่อให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ทศบุตร (2565 : 88) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต2 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารและคณะครู มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงาน เลือกโครงการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน เพราะการทำงานร่วมกันจะต้องอาศัยองค์ความรู้จากหลายส่วนมารวมกันต่อยอดเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรถพล ปานอ่วม (2565 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย จะต้องมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยา หานุกาพ (2564 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่า กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหาร โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อส่งเสริมให้การแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้นั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมกับการศึกษาในกระบวนการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อที่จะให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564 : 18-26) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำ การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา การติดตามประเมินผล ระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน มีการติดตามและประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้มีการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณะชนรับทราบในการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยอนันท์ แก้วเงิน (2563 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาได้ 3 ส่วน ประกอบด้วย 1. ผลประโยชน์ที่เกิดกับสถานศึกษา 2.ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้บริหาร 3.ผลประโยชน์ที่เกิดกับครูและบุคลากร

2. การหาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 5 ด้าน มี 42 แนวทาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านสามารถนำแนวทางมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีการสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการนี้สามารถช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ทศบุตร (2565 : 88) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ Anthony (1978 : 27-29) ที่กล่าวว่า การบริหาร

แบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในกระบวนการตัดสินใจ โดยเน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้ความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์มาช่วยแก้ปัญหา

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรร่วมกันจัดสรรทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการช่วยให้การแก้ไขปัญหามีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564 : 12) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม และสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ 5 ชั้น (Abraham Harold Maslow) กล่าวว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้น และพฤติกรรมของคนเรามุ่งไปสู่การตอบสนองความพอใจ จึงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการของสถานศึกษา

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ควรเสริมสร้างความรับผิดชอบให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายอย่างจริงจัง ซึ่งเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาและสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไชยา หานุภาพ (2564 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ วรณภา ใจเย็น (2564 : 108) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษานั้น มีหลักการสำคัญที่มีส่วนในการสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้บุคลากรที่ทำงานเกิดความภาคภูมิใจ

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเสริมสร้างความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการประเมินผลระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ และการแก้ปัญหาที่ตรงจุดมากขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564 : 18-26) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญยัง วอนมะณี (2560 : 11-12) ที่กล่าวว่า ในการมีส่วนร่วมนั้น หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันภายในองค์กรหรือหน่วยงาน โดยมีส่วนร่วมในการ การปฏิบัติและการประเมินผลร่วมกัน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน และส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยอานนท์ แก้วเงิน (2563 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564 : 18–26) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์ หมายถึง เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุสิ่งของแต่อาจเป็นความสุขสบาย ความพอใจ ให้กำลังใจ และร่วมแสดงความยินดี

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของกลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน นอกนั้นอยู่ในระดับ มาก และ พบว่าแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ทั้ง 5 ด้าน มีแนวทางจำนวน 42 แนวทาง สรุปแนวทางได้ดังนี้ ที่ทั้งหมด 5 ด้านหลัก ได้แก่ การตัดสินใจ โดยครู นักเรียน ผู้ปกครองร่วมออกแบบตารางเรียน และรูปแบบการเรียนเสริม การปฏิบัติการ จัดสื่อและแบบฝึกหัดหลากหลายระดับ ใช้เทคโนโลยี และกระตุ้นแรงจูงใจ การกำหนดเป้าหมาย ใช้ผลประโยชน์ เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนและกำหนดเนื้อหา สอนเสริมที่ตรงความต้องการ การประเมินผลข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพปรับสื่อและวิธีสอน ตามจุดอ่อน และติดตามผลเป็นระยะ และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยเปิดโอกาสให้ ชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และผู้เชี่ยวชาญสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรม เสริมแรง บันดาลใจ พร้อมรายงานผลและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงอย่างยั่งยืน

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการใช้วิธีการตัดสินใจแบบกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรร่วมกันจัดสรรทรัพยากรเพื่อ ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการช่วยให้การ แก้ไขปัญหามีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ผู้ร่วมดำเนินการกำหนด เป้าหมายในการแก้ปัญหา ควรเสริมสร้างความรับผิดชอบกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ กำหนดเป้าหมายอย่างจริงจัง

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการ ร่วมกันหาแนวทางหรือแผนการปรับปรุงที่ต้องดำเนินการพัฒนาผลลัพธ์เพื่อส่งเสริมการ แก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามผลการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและโปร่งใส

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

2.3 ควรมีการศึกษาการหาแนวทางเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาภาวะถดถอยในผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2563). คู่มือการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับประชาชน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พงศ์ทศ วนิชานันท์. (2563). การศึกษาพื้นฐานในยุค โควิด-19: จะเปิด-ปิดโรงเรียนอย่างไร?. เรียกใช้เมื่อ 10 เมษายน 2567 จาก <https://tdri.or.th/2020/05/basic-education-in-covid-19-crisis-reopening-school-after-lockdown/>
- ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 (Covid-19). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). สภาวะการศึกษาไทยปี 2564 สภาวะการณ์การจัดการศึกษาตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี : สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560 : 120-123). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10 กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. (2566). ข้อมูลฝ่ายบุคคล (2565-2566). กำแพงเพชร : สำนักงาน.เรียกใช้เมื่อ 15 เมษายน 2567 จาก <https://kpt1.go.th/frontpage>
- อนุวัฒน์ ทศบุตร. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงาน เป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- อรรถพล ปานอ่วม. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 30 สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 8(1), 142-155.
- ไชยา หานุภาพ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรเทพ เหมรณนที. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชัยอนันต์ แก้วเงิน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วรรณภา ใจเย็น. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ .(ครั้งที่ 14). เรียกใช้เมื่อ 27 สิงหาคม 2565 จาก <http://www.journalgrad.ssru.ac.th/index.php/8thconference/article/view/253>.
- บุญยัง วอนมะณี. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบำรุงรักษาทางหลวงหมายเลข 8 เมืองคำเกิดแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ใน วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Anthony, William P. Participative Management. Massachusetts: Addison-Wesley, 1978.
- Davis, Keith. (1981). Human Behavior at Work: Organizational Behavior. New York: McGrawHill Book Company.
- Deming in Mycoted. (2004). Plan Do Check Act (PDCA) (Online). Available <http://www.mycoted.com/creativity/techniques/pdca.php>.